

INTERNATIONAL CONVENTION
ON THE TRAVEL CONTRACT (C.C.V.)

The States Parties to this Convention,

Noting the development of tourism and its economical and social role,

Recognizing the need to establish uniform provisions relating to travel contracts.

Have agreed as follows:

CHAPTER I

SCOPE OF APPLICATION

Article 1

For the purpose of this Convention:

1. "Travel Contract" means either an organized travel contract or an intermediary travel contract.
2. "Organized Travel Contract" means any contract whereby a person undertakes in his own name to provide for another, for an inclusive price, a combination of services comprising transportation, accommodation separate from the transportation or any other service relating thereto.
3. "Intermediary Travel Contract" means any contract whereby a person undertakes to provide for another, for a price, either an organized travel contract or one or more separate services rendering possible a journey or sojourn.
"Interline" or other similar operations between carriers shall not be considered as intermediary travel contracts.
4. "Price" means any remuneration in cash, in kind or in the form of direct or indirect benefits of any kind whatsoever.

MEDJUNARODNA KONVENCIJA O UGOVORU
ZA PUTOVANJE

Države ugovornice ove Konvencije, konstatirajući razvoj turizma i njegovu ekonomsku i društvenu ulogu, utvrđujući da je potrebno izgraditi jedinstvene propise koji se odnose na ugovore o putovanju, suglasile su se s ovim što slijedi:

GLAVA I

POLJE PRIMJENE

Član 1.

U smislu ove Konvencije niže navedeni izrazi imaju ova značenja:

1. "Ugovor o putovanju" je ugovor o organiziranju putovanja ili posrednički ugovor o putovanju.
2. "Ugovor o organiziranju putovanja" je svaki ugovor kojim se jedna osoba u svoje ime obvezuje drugoj osobi osigurati globalnu cijenu skup usluga koje obuhvaćaju prijevoz, boravak odvojen od prijevoza, ili bilo kakvu drugu uslugu s tim u vezi.
3. "Posrednički ugovor o putovanju" je svaki ugovor kojim se jedna osoba obvezuje drugoj osobi osigurati za cijenu bilo ugovor o organiziranom putovanju, bilo jednu ili više odvojenih usluga koje omogućuju da se izvrši putovanje ili boravak.
Ne smatraju se kao posrednički ugovori o putovanju "medjulinijski" poslovi, ili drugi slični poslovi zaključeni izmedju vozara.
4. "Cijena" je svaka naknada u gotovom, u naturi ili u obliku bilo kakvih posrednih ili neposrednih koristi.

5. "Travel Organizer" means any person who habitually or regularly undertakes to perform the contract defined in paragraph 2, whether or not such activity is his main business and whether or not he exercises such activity on a professional basis.
6. "Travel Intermediary" shall be any person who habitually or regularly undertakes to perform the contract defined in paragraph 3, whether such activity is his main business or not and whether he exercises such activity on a professional basis or not.
7. "Traveller" means any person who benefits from an undertaking defined in paragraph 2 or 3, whether the contract is concluded or the price paid by himself or by another person for him.

Article 2

1. This Convention shall apply to any travel contract concluded by a travel organizer or intermediary, when his principal place of business or, failing any such place of business, his habitual residence, or the place of business through which the travel contract has been concluded, is located in a Contracting State.
2. This Convention shall apply without prejudice to any special law establishing preferential treatment for certain categories of travellers.

5. "Organizator putovanja" je osoba koja se obično ili redovito obvezuje izvršiti ugovor opisan u paragrafu 2, bez obzira da li je to njezino glavno zanimanje ili ne, i bez obzira na to da li ona tu djelatnost vrši na profesionalnoj osnovi ili ne.
6. "Posrednik putovanja" je svaka osoba koja se obično ili redovito obvezuje izvršiti ugovor opisan u paragrafu 3, bez obzira da li je to njezino glavno zanimanje ili ne, i bez obzira na to da li ona tu djelatnost vrši na profesionalnoj osnovi ili ne.
7. "Putnik" je svaka osoba koja ima koristi od obveze opisane u paragrafima 2. i 3. bilo da je sama zaključila ugovor i platila cijenu ili neka druga osoba za nju.

Član 2.

1. Ova Konvencija primjenjuje se na sve ugovore o putovanju zaključene od organizatora putovanja ili posrednika putovanja, kada se njegovo glavno poslovno sjedište - a u nedostatku takvog poslovnog sjedišta, njegovo uobičajeno boravište, ili poslovno sjedište preko kojega je ugovor o putovanju bio zaključen - nalazi u državi ugovornici.
2. Ova Konvencija primjenjuje se ne dirajući u posebno zakonodavstvo koje ustanavljava povoljniji položaj za neke kategorije putnika.

CHAPTER II

GENERAL OBLIGATIONS OF TRAVEL ORGANIZERS AND INTERMEDIARIES AND OF TRAVELLERS

Article 3

In the performance of the obligations resulting from contracts defined in Article 1, the travel organizer and intermediary shall safeguard the rights and interests of the traveller according to general principles of law and good usages in this field.

Article 4

For the purpose of performing of the obligations resulting from contracts defined in Article 1, the traveller shall, in particular, furnish all necessary information specifically requested from him and comply with the regulations relating to the journey, sojourn or any other service.

CHAPTER III

ORGANIZED TRAVEL CONTRACTS

Article 5

The travel organizer shall issue a travel document bearing his signature; instead of the signature, a stamp may be affixed.

Article 6

1. The travel document shall include the following:

- a) place and date of issue;
- b) name and address of the travel organizer;
- c) name of the traveller or travellers and if the contract was concluded by another person, the name of such person;

GLAVA II

OPĆE OBVEZE ORGANIZATORA PUTOVANJA, POSREDNIKA PUTOVANJA I PUTNIKA

Član 3.

U izvršenju obveza koje proizlaze iz ugovora definiranih u članu 1, organizator putovanja ili posrednik putovanja čuvaju prava i interes putnikove prema općim načelima prava i dobrim običajima u ovom području.

Član 4.

U svrhu izvršenja obveza koje proizlaze iz ugovora definiranih u članu 1. putnik treba naročito dati sve potrebne obavijesti koje se od njega zatraže i udovoljavati propisima koji se odnose na putovanje, boravak ili koju drugu uslugu.

GLAVA III

UGOVORI O ORGANIZIRANJU PUTOVANJA

Član 5.

Organizator putovanja dužan je izdati ispravu o putovanju sa svojim potpisom, s tim što potpis može biti zamjenjen pečatom.

Član 6.

1. Isprava o putovanju sadrži slijedeće podatke:

- a) mjesto i datum izdavanja;
- b) naziv (ime) i adresu organizatora putovanja;
- c) ime putnika (jednog ili više), a ako je ugovor bio zaključen od neke druge osobe, onda ime te osobe;

- d) places and dates of beginning and end of the journey as well as of the sojourns;
 - e) all necessary specifications concerning transportation, accommodation as well as all ancillary services included in the price;
 - f) where applicable, the minimum number of travellers required;
 - g) the inclusive price covering all the services provided for in the contract;
 - h) circumstances and conditions under which the traveller may cancel the contract;
 - i) any clause providing for arbitration, agreed upon under the conditions of Article 29;
 - j) a statement that, notwithstanding any clause to the contrary, the contract is subject to the provisions of this Convention;
 - k) any other terms the parties may agree upon.
2. In so far as particulars required in paragraph 1 appear in whole or in part in a prospectus supplied to the traveller, the travel document may simply make a reference thereto; any modification to such a prospectus must be set out in the travel document.

Article 7

1. The travel document shall be prima facie evidence of the terms of the contract.
2. A breach by the travel organizer of the obligations incumbent upon him under Articles 5 or 6 shall affect neither the existence nor the validity of the contract which shall remain subject to this Convention. The travel organizer shall be liable for any loss or damage resulting from such breach.

- d) mesta i datume početka i završetka putovanja kao i boravaka;
 - e) sve potrebne podatke koji se odnose na prijevoz, smještaj i sve sporedne usluge koje su obuhvaćene cijenom;
 - f) ako je potrebno, najmanji broj putnika koji se traži;
 - g) globalnu cijenu koja se odnosi na sve usluge predviđene ugovorom;
 - h) okolnosti i uvjete pod kojima putnik može raskinuti ugovor;
 - i) klauzulu o arbitraži zaključenu pod uvjetima iz člana 29;
 - j) naznačenje da je ugovor, bez obzira na suprotne klausule, podredjen pravilima ove Konvencije;
 - k) sve druge uvjete o kojima se stranke sporazume.
2. Ako su svi ili samo neki podaci koji se zahtijevaju u paragrafu 1. ovog člana već sadržani u prospektu dostavljenom putniku, isprava o putovanju može se jednostavno pozivati na prospekt. Svaka promjena takvog prospekt-a mora biti naznačena u ispravi o putovanju.

Član 7.

1. Isprava o putovanju služi kao dokaz o uvjetima ugovora dok se ne dokaže suprotno.
2. Ako organizator putovanja povrijedi obveze koje na njega padaju na osnovi članova 5. i 6, to ne utječe na postojanje i valjanost ugovora, na koji se i dalje primjenjuje ova Konvencija. Organizator putovanja odgovoran je za bilo kakav gubitak ili štetu koja nastane iz takve povrede.

Article 8

Unless the parties agree otherwise, the traveller may substitute another person for the purpose of carrying out the contract provided that such person satisfies the specific requirements relating to the journey or sojourn, and that the traveller compensates the travel organizer for any expenditure caused by such substitution, including non-reimbursable sums payable to third parties.

Article 9

The traveller may at any time cancel the contract in whole or in part, provided he compensates the organising travel agent in accordance with domestic law or the provisions of the contract.

Article 10

1. The travel organizer may, without indemnity, cancel the contract, in whole or in part, if before the contract or during its performance, circumstances of an exceptional character manifest themselves of which he could not have known at the time of conclusion of the contract, and which, had they been known to him at that time, would have given him valid reasons not to conclude the contract.
2. The travel organizer may also, without indemnity, cancel the contract if the minimum number of travellers stipulated in the travel document has not been reached, provided the traveller has been informed thereof at least fifteen days before the date on which the journey or sojourn was due to begin.
3. In event of cancellation of the contract before its performance, the travel organizer shall refund in full any payments received from the traveller. In the event of cancellation of the contract during its performance, the

Član 8.

Ako se stranke ne sporazume drukčije, putnik može umjesto sebe odrediti drugu osobu u svrhu izvršenja ugovora, pod uvjetom da ta osoba udovoljava posebnim zahtjevima vezanim za putovanje ili boravak, i da putnik naknadi organizatoru putovanja sve troškove prouzrokovane tom zamjenom, uključujući tu i nepovratne iznose plative trećim osobama.

Član 9.

Putnik može raskinuti ugovor, u cijelosti ili djelomično, u svakom času, pod uvjetom da naknadi štetu organizatoru putovanja u skladu s nacionalnim pravom ili odredbama ugovora.

Član 10.

1. Organizator putovanja može raskinuti ugovor bez naknade, potpuno ili djelomično, ako prije zaključenja ugovora ili za vrijeme njegova izvršenja nastanu izvanredne okolnosti, za koje organizator putovanja nije mogao znati u vrijeme zaključenja ugovora, odnosno da je za njih znao u to vrijeme, imao bi valjane razloge da ugovor ne zaključi.
2. Organizator putovanja može isto tako raskinuti ugovor bez naknade kada nije bio postignut najmanji broj putnika ugovoren u ispravi o putovanju, pod uvjetom da je putnik o tomu bio obaviješten najmanje 15 dana prije datuma kada su putovanje ili boravak trebali početi.
3. U slučaju raskida ugovora prije njegova izvršenja, organizator putovanja vratit će u cijelosti sav iznos koji je primio od putnika. U slučaju raskida ugovora za

travel organizer shall take all necessary measures in the interest of the traveller; furthermore, the parties shall compensate each other in an equitable manner.

Article 11

1. The travel organizer may not increase the inclusive price, except as a consequence of changes in rates of exchange or in the tariffs of carriers, and provided that this possibility has been anticipated in the travel document.
2. If the increase in the inclusive price exceeds ten per cent, the traveller may cancel the contract without compensation or reimbursement. In that event, the traveller shall be entitled to a refund of all sums paid by him to the travel organizer.

Article 12

The travel organizer shall be responsible for the acts and omissions of his employees and agents when acting in the course of their employment or within the scope of their authority, as if such acts and omissions were his own.

Article 13

1. The travel organizer shall be liable for any loss or damage caused to the traveller as a result of non-performance, in whole or in part, of his obligations to organize as resulting from the contract or this Convention, unless he proves that he acted as a diligent travel organizer.
2. Without prejudice to the questions as to which persons have the right to institute proceedings and what are their respective rights, compensation payable under paragraph 1 shall be limited for each traveller to:

vrijeme njegova izvršenja, organizator putovanja dužan je poduzeti sve potrebne mјere u korist putnika, a osim toga stranke su dužne jedna drugu u pravičnoj mjeri namiriti.

Član 11.

1. Organizator putovanja ne može povećati globalnu cijenu, osim kada je promjena cijene posljedica promjene tečaja valuta ili tarifa vozara, pod uvjetom da je ta mogućnost bila predvidjena u ispravi o putovanju.
2. Ako povećanje globalne cijene iznosi više od 10%, putnik može raskinuti ugovor bez naknade ili vraćanja novca. U tom slučaju putnik ima pravo na povrat svih iznosa koje je platio organizatoru putovanja.

Član 12.

Organizator putovanja odgovoran je za sve čine i propuste svojih službenika i zastupnika što su ih učinili prilikom vršenja svojih funkcija ili u granicama svojih ovlaštenja, kao da je takva djela i propuste sam učinio.

Član 13.

1. Organizator putovanja odgovoran je za svaki gubitak ili štetu nastalu putniku koja je posljedica potpunog ili djelomičnog neizvršenja njegovih obveza u pogledu organizacije, a koje obveze proizlaze iz ugovora ili ove Konvencije, osim ako dokazuje da je postupao kao pažljivi organizator putovanja.
2. Ne dirajući u pitanja koje osobe mogu podnositi tužbe i koja su njihova odgovarajuća prava, naknada koja se ima platiti prema paragrafu 1. ovog člana po svakom putniku ograničena je na:

50,000 francs for personal injury,
2,000 francs for damage to property,
5,000 francs for any other damage.

However a Contracting State may set a higher limit for contracts concluded through a place of business located in its territory.

Article 14

Where the travel organizer himself provides transportation, accommodation or other services connected with the performance of the journey or sojourn, he shall be liable for any loss or damage caused to the traveller in accordance with the rules governing such services.

Article 15

1. Where the travel organizer entrusts to a third party the provision of transportation, accommodation or other services connected with the performance of the journey or sojourn, he shall be liable for any loss or damage caused to the traveller as a result of total or partial failure to perform such services, in accordance with the rules governing such services. The travel organizer shall be liable in accordance with the same rules for any loss or damage caused to the traveller during the performance of the services, unless the travel organizer proves that he has acted as a diligent travel organizer in the choice of the person or persons performing the service.
2. Where the rules referred to in paragraph 1 do not provide for a limitation of liability, compensation payable by the travel organizer shall be set in accordance with Article 13, paragraph 2.

50,000 franaka za tjelesne povrede,
2,000 franaka za materijalne štete,
5,000 franaka za sve druge štete.

Medutim, država ugovornica može odrediti višu granicu za ugovore zaključene posredstvom poslovnog sjedišta koje se nalazi na njenom području.

Član 14.

Organizator putovanja koji sam izvršava uslugu prijevoza, smještaja ili druge usluge koje se odnose na izvršenje putovanja ili boravka, odgovara za svaki gubitak ili štetu prouzrokovano putniku, prema pravilima koja su mjerodavna za takove usluge.

Član 15.

1. Organizator putovanja koji povjerava trećima prijevoze, smještaje ili druge usluge koje se odnose na izvršenje putovanja ili boravka, odgovara za svaki gubitak ili štetu prouzrokovano putniku koja je posljedica potpunog ili djelomičnog neizvršenja takovih usluga, prema pravilima koja su mjerodavna za takove usluge. Organizator putovanja odgovoran je prema istim pravilima za svaki gubitak ili štetu prouzrokovanoj putniku/prilikom usluge, osim ako organizator putovanja dokaže da je postupao kao pažljivi organizator putovanja pri izboru osobe ili osoba koje čine uslugu.
2. Ako pravila koja se odnose na paragraf 1. ovog člana ne predviđaju ograničenje odgovornosti, naknada koju je organizator putovanja dužan platiti utvrđit će se prema članu 13. paragrafu 2.

- 16 -

3. In so far as the travel organizer has paid compensation for loss or damage caused to the traveller, he shall be subrogated in any rights and actions the traveller may have against a third party responsible for such loss or damage. The traveller shall facilitate the recourse of the travel organizer by providing him with the documents and information in his possession and, as the case may be, by assigning his rights to him.
4. The traveller shall have a right of direct action against a responsible third party, for total or complementary compensation of the loss or damage caused to him.

Article 16

The traveller shall be liable for any loss or damage caused by his wrongful acts or default to the travel organizer or persons for whom the latter is responsible under Article 12 as a consequence of non-compliance with the obligations incumbent upon him under this Convention or under contracts subject thereto, wrongful acts or default being assessed having regard to a traveller's normal behaviour.

CHAPTER IV

INTERMEDIARY TRAVEL CONTRACTS

Article 17

Any contract concluded by a travel intermediary with a travel organizer or with persons providing separate services, shall be deemed to have been concluded by the traveller.

3. U mjeri u kojoj je organizator putovanja platio naknadu za gubitak ili štetu koja mu je prouzrokovana, na njega prelaze sva prava i zahtjevi koje putnik može imati prema trećim osobama odgovornim za takav gubitak ili štetu. Putnik je dužan organizatoru putovanja olakšati regres predajući mu isprave koje posjeduje i obavijesti, a ako je potrebno i ustupiti mu prava koja ima.
4. Putnik ima pravo direktne tužbe protiv trećih osoba koje su odgovorne za potpunu ili djelomičnu naknadu gubitka ili štete koja mu je prouzročena.

Član 16.

Putnik je odgovoran organizatoru putovanja ili osobama za koje ovaj odgovara prema članu 12. za svaki gubitak ili štetu prouzrokanu njegovim protupravnim činima ili propustima, koja je šteta nastala kao posljedica neudovoljenja obvezama koje padaju na njega na osnovi ove Konvencije ili ugovora/pri čemu se protupravno čini ili propusti koji su njoj podvragnuti ocjenjuju prema normalnom ponašanju putnika.

GLAVA IV

POSREDNIČKI UGOVORI O PUTOVANJU

Član 17.

Svaki ugovor zaključen izmedju posrednika putovanja i organizatora putovanja ili s osobama koje čine posebne usluge, smatra se kao da ga je zaključio putnik.

Article 18

1. Where the intermediary travel contract relates to an organized travel contract, it shall conform to the provisions of Articles 5 and 6, but in addition to the name and address of the travel organizer, it shall include the name and address of the travel intermediary together with a statement to the effect that the latter is acting as intermediary of the former.
2. Where the intermediary travel contract relates to the provision of a separate service rendering a journey or sojourn possible, the travel intermediary shall issue the traveller documents relating to such service, bearing his signature; instead of the signature, a stamp may be affixed. These documents or the invoice relating thereto shall mention the amount paid for the service and contain a statement that notwithstanding any clause to the contrary, the contract is subject to the provisions of this Convention.

Article 19

1. The travel document and other documents referred to in Article 18 shall be *prima facie* evidence of the terms of the contract.
2. A breach by the travel intermediary of the obligations incumbent upon him under Article 18 shall affect neither the existence nor the validity of the contract which shall remain subject to this Convention.
In the event of a breach of his obligations under Article 18, paragraph 1, the travel intermediary shall be deemed to be a travel organizer.
In the event of a breach of his obligations under Article 18, paragraph 2, the travel intermediary shall be liable for any loss or damage resulting from such breach.

Član 18.

1. Ako se posrednički ugovor o putovanju odnosi na ugovor o organiziranju putovanja, on mora biti u suglasnosti s odredbama člana 5. i 6., s tim da pored imena i adrese organizatora putovanja treba sadržavati ime i adresu posrednika putovanja s naznakom da on djeluje kao posrednik organizatora putovanja.
2. Ako se posrednički ugovor o putovanju odnosi na posebnu uslugu koja omogućuje putovanje ili boravak, posrednik putovanja dužan je izdati isprave o putovanju koje se odnose na takvu uslugu sa svojim potpisom; potpis može biti zamijenjen pečatom. Ove isprave ili faktura koja se na to odnosi trebaju sadržavati iznos isplaćen za uslugu i naznaku da će se bez obzira na svaku suprotnu klauzulu na ugovor primjenjivati odredbe ove Konvencije.

Član 19.

1. Isprava o putovanju i druge isprave predviđene u članu 18. predstavljaju oborivu predmjegovu o uvjetima ugovora.
2. Ako posrednik putovanja povrijedi obveze koje se na njega odnose prema članu 18. to ne djeluje na postojanje i valjanost ugovora koji će ostati podvrgnut odredbama ove Konvencije.
U slučaju povrede njegovih obveza iz člana 18. paragrafa 1. posrednik putovanja smatra se organizator putovanja.
U slučaju povrede njegovih obveza predviđenih u članu 18. paragrafu 2. posrednik putovanja odgovoran je za svaki gubitak ili štetu koja proizidje iz takove povrede.

Article 20

The traveller may at any time cancel the contract, in whole or in part, provided he compensates the travel intermediary in accordance with domestic law or the provisions of the contract.

Article 21

The travel intermediary shall be responsible for the acts and omissions of his employees and agents when acting in the course of their employment or within the scope of their authority, as if such acts and omissions were his own.

Article 22

1. The travel intermediary shall be liable for wrongful acts or default he commits in performing his obligations, wrongful acts or default being assessed having regard to the duties of a diligent travel intermediary.
2. Without prejudice to the questions as to which persons have the right to institute proceedings and what are their respective rights, compensation payable under paragraph 1 shall be limited to 10,000 francs for each traveller. However, a Contracting State may set a higher limit for contracts concluded through a place of business located in its territory.
3. The travel intermediary shall not be liable for non-performance, in whole or in part, of journeys, sojourns or other services governed by the contract.

Article 23

The traveller shall be liable for any loss or damage caused by his wrongful acts or default to the travel intermediary or to persons for whom the latter is responsible under Article 21 as a consequence of non-compliance with the

Član 20.

Putnik može u bilo koje vrijeme raskinuti ugovor, u cijelosti ili djelomično, pod uvjetom da dade naknadu posredniku putovanja prema nacionalnom pravu ili odredbama ugovora.

Član 21.

Posrednik putovanja odgovoran je za sve čine i propuste svojih službenika i zastupnika što su ih učinili prilikom vršenja svojih funkcija ili u granicama svojih ovlaštenja, kao da je takva djela i propuste on sam učinio.

Član 22.

1. Posrednik putovanja odgovoran je za protupravne čine ili propuste koje počini u izvršavanju svojih obaveza, pri čemu se protupravni čini ili propusti ocjenjuju s obzirom na dužnosti marljivog posrednika putovanja.
2. Ne dirajući pitanja koje osobe mogu podnosi tužbe i koja su njihova odgovarajuća prava, naknada koja se ima platiti prema paragrafu 1. ovog člana po svakom putniku ograničena je na 10,000 franaka. Međutim država ugovornica može odrediti veće ograničenje za ugovore zaključene posredstvom poslovnog sjedišta na njezinom području.
3. Posrednik putovanja nije odgovoran za djelomično ili potpuno neizvršenje putovanja, boravaka ili drugih usluga koje su predmet ugovora.

Član 23.

Putnik je odgovoran posredniku putovanja ili osobama za koje ovaj odgovara prema članu 21, za svaki gubitak ili štetu prouzrokovano njegovim protupravnim činom ili propustom, koja je šteta nastala kao posljedica naudovoljenja

obligations incumbent upon him under this Convention or under contracts subject thereto, wrongful acts or default being assessed having regard to a traveller's normal behaviour.

CHAPTER V

COMMON PROVISIONS

Article 24

The franc referred to in this Convention is the gold franc weighing 10/31 of a gramme and of a millesimal fineness of 0.900.

Article 25

Where the loss or damage caused by non-performance, in whole or in part, of an obligation under this Convention gives rise to an extra-contractual claim, the travel organizer or intermediary may avail himself of the provisions of this Convention which exclude his liability or which set or limit the compensation payable by him.

Article 26

Where the extra-contractual liability of one of the persons for whom the travel organizer or intermediary is responsible under Articles 12 and 21 is at issue, such person may also avail himself of the provisions of this Convention which exclude the liability of the travel organizer or intermediary or which set or limit the compensation payable by them; the total amount of compensation payable shall in no circumstances exceed the limits established under this Convention.

obvezama koje padaju na njega na osnovi Konvencije ili ugovora na koje se ona odnosi, pri čemu se protupravni čini ili propusti ocjenjuju s obzirom na normalno ponašanje putnika.

GLAVA V

ZAJEDNIČKE ODREDBE

Član 24.

Pod frankom spomenutim u ovoj Konvenciji podrazumejava se zlatni franak težine 10/31 grama i finoće 900/1000.

Član 25.

Ako gubitak ili šteta koja je prouzrokovana neizvršenjem ili nepotpunim izvršenjem obveze koja postoji po ovoj Konvenciji daje mesta vanugovornoj tražbini, organizator putovanja ili posrednik putovanja mogu se pozvati na odredbe ove Konvencije koje isključuju njihovu odgovornost, ili određuju ili ograničavaju visinu naknade koju su dužni platiti.

Član 26.

U slučaju vanugovorne odgovornosti jedne od osoba, za koju je organizator putovanja ili posrednik putovanja odgovoran prema članu 12. i 21, može se takva osoba tako-djer pozvati na odredbe ove Konvencije koje isključuju odgovornost organizatora putovanja ili posrednika putovanja, ili koje određuju ili ograničavaju visinu naknade koju su dužni platiti; ukupan iznos naknade koja se ima platiti u nikojem slučaju ne može prijeći ograničenja utvrđena ovom Konvencijom.

Article 27

1. A travel organizer or intermediary shall not be entitled to avail himself of the provisions of this Convention which exclude his liability or set or limit the compensation payable by him if the traveller proves that the loss or damage was caused by a wrongful act or default committed by the travel organizer or intermediary or by one of the persons for whom he is responsible under Articles 12 and 21 with the intention of causing the loss or damage or in a manner implying either a deliberate disregard or inexcusable lack of awareness of the prejudicial consequences which might result from such conduct.
2. Where special rules are prescribed by law, wrongful acts or default as referred to in paragraph 1 shall be assessed in accordance with those rules.
3. Paragraphs 1 and 2 shall apply as well to the extra-contractual liability of the persons referred to in Articles 12 and 21, if the wrongful act or default referred to in those paragraphs was theirs.

Article 28

The provisions of this Convention shall not prejudice the traveller's rights and actions against third parties.

CHAPTER VI

LEGAL PROCEEDINGS

Article 29

The travel contract may contain a clause conferring jurisdiction on an arbitration tribunal provided the clause stipulates that the tribunal shall apply this Convention.

Član 27.

1. Organizator putovanja ili pôsrednik putovanja ne mogu se pozivati na odredbe ove Konvencije koje isključuju njihovu odgovornost, ili određuju ili ograničavaju višinu naknade koju su dužni platiti, ukoliko putnik dokaže da je gubitak ili šteta prouzrokovana protupravnim činom ili propustom organizatora putovanja ili posrednika putovanja, ili jedne od osoba za koju oni odgovaraju prema članu 12. i 21. da s namjerom prouzrokuje štetu ili gubitak, ili na način koji pretpostavlja svjesno neuvažavanje ili neispričivi nedostatak svijesti o škodljivim posljedicama koje mogu proizvesti iz takvog ponašanja.
2. Ako pravo propisuje posebne odredbe, protupravni čini ili propusti predviđeni u paragrafu 1. ocjenjuju se u skladu s tim odredbama.
3. Paragrafi 1. i 2. primjenjuju se i na vanugovornu odgovornost osoba navedenih u članovima 12. i 21. ako su one počinile protupravni čin ili propust naveden u tim paragrafima.

Član 28.

Odredbe ove Konvencije ne utječu na prava i tužbe putnika prema trećim osobama.

GLAVA VI

PRAVNI POSTUPCI

Član 29.

Ugovor o putovanju može sadržavati klauzulu o nadležnosti arbitražnog suda pod uvjetom da ta klauzula predviđa da će arbitraža primijeniti ovu Konvenciju.

Article 30

1. The period of limitation for an action arising out of a travel contract subject to this Convention and based on death, wounding or other bodily or mental injury caused to a traveller shall be two years; it shall begin to run on the date specified in the contract as the date of termination of the service giving rise to the dispute. Nevertheless, in case of wounding or other bodily or mental injury resulting in the death of the traveller at a date subsequent to the date of termination of the service giving rise to the dispute, the period of limitation shall begin to run on the date of such death without, however, exceeding three years from the date of termination of the service in question.
2. The period of limitation for an action arising out of a travel contract subject to this Convention other than those referred to in paragraph 1 of this Article, shall be one year; it shall begin to run on the date specified in the contract as the date of termination of the service giving rise to the dispute.

CHAPTER VII

NULLITY OF STIPULATIONS CONTRARY TO THE CONVENTION

Article 31

1. Any stipulation which would directly or indirectly derogate from the provisions of this Convention shall be null and void, in so far as it would be detrimental to the traveller. The nullity of such a stipulation shall not imply the nullity of the other provisions of the contract.
2. In particular, any clause assigning to the travel organizer or intermediary the benefit of insurance taken out by

Član 30.

1. Rok zastare za tužbu koja proizlazi iz ugovora o putovanju - koji je podvrgnut ovoj Konvenciji zbog smrti, ozljeda ili drugih tjelesnih ili mentalnih povreda prouzrokovanih putniku - traje dvije godine; rok zastare počinje teći od datuma određenog u ugovoru za završetak usluge koja je povod sporu. Medjutim u slučaju ozljede ili druge tjelesne ili mentalne povrede koja je prouzrokovala smrt putnika poslijedatuma završetka usluge koja je povod sporu, rok zastare počinje teći od dana smrti, s tim da ne prodje tri godine od datuma završetka te usluge.
2. Rok zastare za tužbu koja proizlazi iz ugovora o putovanju podvrgnutog ovoj Konvenciji, a koja je različita od onih navedenih u paragrafu 1. ovog člana, traje jednu godinu, a počinje teći od datuma određenog u ugovoru za završetak usluge koja je povod sporu.

GLAVA VII

NIŠTAVOST ODREDBA SUPROTNIH KONVENCIJI

Član 31.

1. Svaka odredba koja je neposredno ili posredno suprotna odredbama ove Konvencije ništava je i bez vrijednosti ako je nepovoljnija za putnika. Ništavost takve odredbe ne povlači za sobom ništavost drugih odredbi ugovora.
2. Posebno je ništava i bez vrijednosti svaka klauzula kojom se organizatoru putovanja ili posredniku putovanja

the traveller, or shifting the burden of proof shall be null and void.

CHAPTER VIII

FINAL PROVISIONS

Articles 32

1. Any dispute between Contracting States concerning the interpretation or application of this Convention, which cannot be settled through negotiation, shall at the request of one of them, be submitted to arbitration.
2. If within six months from the date of the request for arbitration the Parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of them may refer the dispute to the International Court of Justice by request in conformity with the Statute of the Court.

Article 33

This Convention shall be open for signature by all States Members of the United Nations or of any of the specialized agencies or of the International Atomic Energy Agency or parties to the Statute of the International Court of Justice, until 31 December 1971.

Article 34

This Convention shall be ratified and the instruments of ratification shall be deposited with the Belgian Government.

Article 35

1. This Convention shall remain open for accession by any State belonging to any of the categories mentioned in Article 33.
2. The instruments of accession shall be deposited with the Belgian Government.

ustupa korist iz osiguranja koje je ugovorio putnik, ili se prebacuju tereti dokazivanja.

GLAVA VIII

FINALNE KLAUZULE

Član 32.

1. Svaki spor izmedju država ugovornica koji se odnosi na tumačenje ili primjenu ove Konvencije, a ne može se pregovorima riješiti, na zahtjev jedne od njih podnijet će se arbitraži na rješavanje.
2. Ako se u roku od šest mjeseci od datuma podnošenja zahtjeva za arbitriranje stranke ne mogu složiti o organiziranju arbitraže, bilo koja od njih spor može uputiti Medjunarodnom sudu sa zahtjevom koji je u skladu sa Statutom suda.

Član 33.

Ova Konvencija otvorena je za potpisivanje svim državama članicama Ujedinjenih naroda, bilo koje specijalizirane ustanove, Medjunarodne agencije za atomsku energiju, ili strankama koje su pristupile Statutu Medjunarodnog suda do 31. prosinca 1971.

Član 34.

Ova Konvencija će biti ratificirana i isprave o ratifikaciji položene kod Belgijске vlade.

Član 35.

1. Ova Konvencija ostaje otvorena za pristupanje svakoj državi koja pripada bilo kojoj kategoriji navedenoj u članku 33.
2. Isprave o pristupanju bit će položene kod Belgijске vlade.

Article 36.

1. This Convention shall come into force three months after the date of the deposit of the fifth instrument of ratification or accession.
2. For each State ratifying or acceding to the Convention after the deposit of the fifth instrument of ratification or accession, the Convention shall enter into force three months after the date of the deposit by such State of its instrument of ratification or accession.

Article 37

Each Contracting State shall have the right to denounce this Convention at any time after the coming into force thereof in respect of such Contracting State. Nevertheless, this denunciation shall only take effect one year after the date on which notification thereof has been received by the Belgian Government.

Article 38

In the case of a federal or non-unitary State, the following provisions shall apply:

1. With respect to those Articles of this Convention that come within the legislative jurisdiction of the federal legislative authority, the obligations of the federal government shall, to this extent, be the same as those of parties which are not federal States.
2. With respect to those Articles of this Convention that come within the legislative jurisdiction of constituent states, provinces or cantons which are not, under the constitutional system of the federation, bound to take legislative action, the federal government shall bring such articles with a favourable recommendation to the notice of the appropriate authorities of states, provinces or cantons at the earliest possible moment.

Član 36.

1. Ova Konvencija stupit će na snagu tri mjeseca poslije dana polaganja pete isprave o ratifikaciji ili pristupanju.
2. Za svaku državu koja ratificira ili pristupi Konvenciji poslije polaganja pete isprave o ratifikaciji ili pristupu, Konvencija će stupiti na snagu tri mjeseca poslije dana polaganja njene isprave o ratifikaciji ili pristupu.

Član 37.

Svaka država ugovornica ima pravo otkazati ovu Konvenciju u svakom času poslije njenog stupanja na snagu u pogledu nje same. Ovaj otkaz, međutim, djelovat će samo po isteku godine dana od dana kad Belgija vlasti primi obavijest o otkazu.

Član 38.

Na federalne ili druge nejedinstvene države primjenjuju se slijedeće odredbe:

1. U vezi s onim članovima ove Konvencije koji ulaze u okvir zakonodavne nadležnosti federalnih zakonodavnih vlasti, obveze federalne vlade, u ovom dijelu, jednake su obvezama stranaka koje nisu federalne države.
2. U vezi s onim članovima ove Konvencije koji ulaze u okvir zakonodavne nadležnosti konstitutivnih država, provincija ili kantona a koji nisu prema ustavnom sistemu federacije obavezni poduzeti zakonodavnu iniciativu, federalna vlada donijet će takve članove s pogodnom preporukom i obaviješću odgovarajućim vlastima konstitutivnih država, provincija i kantona što je prije moguće.

3. A federal State party to this Convention shall, at the request of any other Contracting State, supply a statement of the law and practice of the federation and its constituent units in regard to any particular provision of the Convention showing the extent to which effect has been given to that provision by legislative or other action.

Article 39

1. Any Contracting State may at the time of ratification or accession to this Convention or at any time thereafter declare by written notification to the Belgian Government that the Convention shall extend to any of the territories for whose international relations it is responsible. The Convention shall three months after the date of the receipt of such notification by the Belgian Government, extend to the territories named therein.
2. Any Contracting State which has made a declaration under paragraph 1 of this Article may at any time thereafter declare by notification addressed to the Belgian Government that the Convention shall cease to extend to such territories. This denunciation shall take effect one year after the date on which notification thereof has been received by the Belgian Government.

Article 40

1. Any Contracting State may at the time of signature, ratification or accession to this Convention express any of the following reservations:
- a) that this Convention shall apply only to the international travel agency contracts to be performed totally or partially, within a State other than the State in which the contract was made or from which the traveller departed;

3. Federalna država stranka ove Konvencije će na zahtjev bilo koje druge države ugovornice dati izvještaj o pravu i praksi u federaciji ili njenim konstitutivnim jedinicama s obzirom na posebne odredbe Konvencije, pokazujući u kojoj mjeri je dat učinak takvoj odredbi zakonodavnim ili drugim djelovanjem.

Član 39.

1. Svaka država ugovornica može u času ratifikacije ili pristupanja ovoj Konvenciji, ili u bilo kojem času poslije toga, izjaviti putem pismene obavijesti Belgijskoj vladi da se Konvencija primjenjuje na bilo koje od područja za čije međunarodne odnose ona odgovara. Ova Konvencija odnosit će se na područja imenovana u takvoj obavijesti tri mjeseca poslije dana njezinog prijedloga od strane Belgijске vlade.
2. Svaka država ugovornica koja je dala izjavu u smislu paragrafa 1. ovog člana može u bilo kojem času poslije izjaviti putem obavijesti upućene Belgijskoj vladi da se Konvencija prestaje primjenjivati na takva područja. Ova objava stupaće na snagu godinu dana poslije dana kad je Belgijска vlada primila obavijest o tomu.

Član 40.

1. Svaka država ugovornica može u vrijeme potpisivanja, ratifikacije ili pristupanja ovoj Konvenciji izraziti bilo koju od slijedećih rezervi:
- a) da će se Konvencija primjenjivati samo na međunarodne putničke agencijalne ugovore koji se imaju ispunjati u cijelosti ili djelomično u državi koja nije država u kojoj je ugovor bio načinjen, ili iz koje je putnik oputovao;

- b) that it does not consider itself bound by Article 32, paragraph 2 of this Convention.
2. The reservations, referred to in the previous paragraph, do not require any subsequent acceptance by the other Contracting States.
3. Any Contracting State having formulated a reservation as contemplated by paragraph 1, shall be permitted at any time to withdraw it by a notification addressed to the Belgian Government; withdrawal of the reservation shall take effect three months after receipt of the notification thereof.

Article 41

This Convention shall apply without prejudice to Conventions relating to the transportation of travellers and their baggage or to a sojourn to which a Contracting State is a party or may become a party.

Article 42

Any Contracting State may, five years after the coming into force of this Convention, as provided in Article 36, paragraph 1 request that a Conference be convened in order to consider proposed amendments to this Convention.

Any Contracting State wishing to avail itself of this right, shall notify the Belgian Government which, provided that one third of the Contracting States be in agreement, shall convene the Conference within twelve months thereafter.

- b) da se ne smatra obavezanom paragrafom 2, člana 32. ove Konvencije.
2. Za rezerve navedene u prethodnom paragrafu ne traži se bilo kakav naknadni prihvat od strane drugih država ugovornica.
3. Svaka država ugovornica koja je stavila rezervu predviđenu u paragrafu 1. može u svakom času povući tu rezervu putem obavijesti upućene Belgijskoj vladu; povlačenje rezerve stupit će na snagu tri mjeseca poslije primitka obavijesti o tome.

Član 41.

Ova Konvencija primjenjuje se ne dirajući u konvencije koje se odnose na prijevoz putnika i njihove prtljage ili boravak, a kojih je država ugovornica stranka ili to može postati.

Član 42.

Svaka država ugovornica može po isteku 5 godina nakon stupanja na snagu ove Konvencije, kako je to predviđeno u članu 36. paragrafu 1. zatražiti ponovo sazivanje konferencije u svrhu razmatranja prijedloga za izmjenu ove Konvencije.

Svaka država ugovornica koja bi željela poslužiti se ovim pravom obavijestit će Belgijsku vladu, koja će sazvati konferenciju u roku od dvanaest mjeseci pod uvjetom da se s tim složi jedna trećina država ugovornica.

Article 43

The Belgian Government shall notify the States concerned of the following:

1. The signatures, ratifications and accessions received in accordance with Articles 33, 34 and 35.
2. The dates on which the present Convention will come into force in accordance with Article 36.
3. The denunciations received in accordance with Article 37 and Article 39, paragraph 2.
4. The notifications and declarations made in accordance with Article 39, paragraph 1, Articles 40 and 42.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned Plenipotentiaries, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

DONE at Brussels, this 23rd day of April 1970, in the English and French languages, both texts being equally authentic, in a single copy, which shall remain deposited in the archives of the Belgian Government, which shall issue certified copies thereof.

- - - - -

Član 43.

Belgijska vlada će obavijestiti države kojih se tiče Konvencija o slijedećem:

1. potpisivanju, ratifikacijama i pristupanjima primljenim u smislu članova 33, 34. i 35.
2. danu stupanja na snagu ove Konvencije u smislu člana 36.
3. primljenim otkazima u smislu člana 37. i člana 39. paragrafa 2.
4. obavijestima i izjavama načinjenim u smislu člana 39. paragrafa 1. i članova 40. i 42.

U POTVRDU TOGA su potpisani punomoćnici, valjano ovlašteni, potpisali ovu Konvenciju.

NAČINJENO u Bruxellesu 23. travnja 1970. na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su oba teksta jednakovjerodostojna u jednom jedinom primjerku koji će biti pohranjen u arhivima Belgijске vlade, koja će izdati ovjerene prijepise toga primjerka.

Preveo: S.J.